Съфинансирано от Европейския съюз

ПРОГРАМА ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFTA001-1.010

„Активни и компетентни организации на гражданското общество за повишаване на добавената стойност на политиката на сближаване в България“

по програма „Техническа помощ“ 2021-2027

№	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ	РЕГИСТРАЦИОНЕН № ОТ ИСУН	ВЪПРОС	РАЗЯСНЕНИЯ ОТ УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН
1.	**29.09.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q001**	Здравейте, Моля за разяснение във връзка с условието, заложено в т. 13.1.2 от условията за кандидатстване по процедурата, а именно че са допустими дейности за „повишаване на капацитета само на служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и“: Един от членовете на управителния орган (управителния съвет) на организацията кандидат, е юридическо лице – еднолично дружество с ограничена отговорност. Предвид това, попадат ли служите, които са на трудово правоотношение с това юридическо лице – член на управителния съвет на кандидата, в групата „служители на кандидата и/или на членовете на управителния/те	В т. 13.1.2 от условията за кандидатстване изрично е посочено, че допустими са дейности за повишаване на капацитета **само на служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те му орган/и**. Визират се физически лица, **членове на управителен орган на Кандидата или физически лица, представители в управителен орган на Кандидата на юридически лица, членове на такъв орган.** Процедурата **не предвижда повишаване на капацитета на лица, които не са част от персонала на съответната организация на гражданското общество или не са членове на нейните управителни органи**. Служителите на юридическо лице – еднолично дружество с ограничена отговорност, което е член на управителния съвет на организацията-кандидат, **не попадат в обхвата на**

			орган/и“ и съответно - допустимо ли е да бъдат включени за участие в обученията по проекта? Благодарим за разясненията. С уважение,	**допустимите целеви групи**, тъй като те не са служители на Кандидата, нито членове на неговия управителен орган. В рамките на дейностите по т. 13.2.1 е допустимо да бъде обучавано само лице, което в периода на провеждане на съответното обучение изпълнява функциите на представител в Управителния съвет на Кандидата на юридическото лице – еднолично дружество с ограничена отговорност, член на този Управителен съвет.
2.	**30.09.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q002**	Съгласно НК, кандидатът следва да декларира в „еДекларация на кандидата“ (неразделна част от ФК), че разполага с необходимите финансови ресурси и механизми за покриване на оперативните разходи. Какво следва да се разбира под финансови ресурси и механизми за покриване на разходи? Ако организацията е завършила последната приключила финансова година на загуба, това означава ли че организацията би декларирала грешни обстоятелства в „еДекларация на кандидата“, ако посочи че разполага с необходимите финансови ресурси и механизми, на база очаквани приходи от дейността на организацията през настоящата година? Предварително благодаря за отговора!	Под „финансови ресурси и механизми за покриване на разходи“ се разбира съвкупността от налични или очаквани средства, чрез които кандидатът може да гарантира покриването на текущи оперативни разходи за изпълнение на дейностите по проекта, до получаването на плащане от Управляващия орган (УО) по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Кандидатът сам преценява дали ще може да осигури посочените средства, като поема отговорност за това с подаването на е-Декларацията. След сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна помощ и стартиране на изпълнението на проекта, УО извършва плащанията на определени етапи. Така осигуреното от Кандидата финансиране за изпълнение на дейностите се възстановява след подаване от него на искане за плащане в УО и извършване на необходимата проверка на допустимите и отчетени разходи. За повече информация, моля да се запознаете с Условията за изпълнение на проекти, финансирани по Процедура

				BG16RFTA001-1.010 (Приложение 6 към Насоките за кандидатстване по процедурата).
3.	**08.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q003**	Здравейте, Във връзка с подготовка на проектно предложение по Процедура BG16RFTA001-1.010, бихме искали разяснение относно обхвата на допустимите дейности за постигане на целите на процедурата. Контекст: Съгласно т. 6.1 от Насоките за кандидатстване, целите на процедурата включват: • 6.1.1. Повишаване на административния капацитет на ОГО за прилагане на принципа на партньорство при изпълнението, мониторинга и оценката на програмите от Споразумението за партньорство 2021–2027; • 6.1.2. Повишаване на гражданското участие и ангажираност за прилагането на принципа за партньорство. В допълнение, очакваните резултати (т. 6.2.1) включват изграждане на партньорства с местната общност и съответните заинтересовани страни, с цел повишаване прозрачността, отчетността и чувството за собственост на гражданите. Европейският кодекс на поведение за партньорство (Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014, член 17) изрично предвижда: Член 17, §1: „Управляващият орган разглежда необходимостта от използване на техническа помощ за укрепване на институционалния	1. Дейността, свързана с интегрирането на публично достъпни цифрови решения, не е допустима по процедурата, тъй като подобен тип дейности попадат в обхвата на разработване или внедряване на софтуерни/технически решения, което не се включва сред допустимите форми за изграждане на капацитет, съгласно посоченото в т. 13.2.1-13.2.4 от Насоките за кандидатстване по процедурата (НК). Процедурата не предвижда изпълнение на дейности, свързани с интегриране или адаптиране на цифрови платформи, бази данни или други ИКТ системи, дори когато те са публично достъпни. Допустими са само дейности с обучителен характер, но не и такива, които имат елемент на техническа интеграция или системна поддръжка. Ето защо и разходите за наемане на външни експерти с цел интегриране на цифрови решения не могат да бъдат обосновани като разходи за услуги по изграждане на капацитет, тъй като представляват техническа, а не обучителна или организационна дейност. 2. Дейностите, свързани с „адаптиране“ и „визуализация на информация“ чрез цифрови средства, също не са допустими, тъй като същите предполагат създаване или модифициране на цифрово съдържание и инструменти с аналитична или визуална функция, което не може да се отнесе към целта за укрепване на капацитета в смисъла на обучителни дейности. Подобни дейности могат да бъдат разгледани като приложение на ИТ продукт или

			капацитет на партньорите, по-специално по отношение на местни органи, икономически и социални партньори и неправителствени организации с малък мащаб, които да бъдат подпомогнати, за да могат ефективно да участват в изготвянето, изпълнението, мониторинга и оценката на програмите.“ Член 17, §2: „Подкрепата по параграф 1 може да бъде под формата на, inter alia, специални работни срещи, обучения, структури за координация и мрежови структури...“ Насоките предвиждат обучения (т. 13.2.1) и мероприятия (т. 13.2.3) като допустими дейности. Въпрос: В контекста на дигиталната трансформация и съвременните методи за изграждане на капацитет, като се има предвид че Кодексът за партньорство използва формулировката "inter alia" (включително, но не само), допустимо ли е интегрирането и използването на съществуващи публично достъпни цифрови инструменти и услуги (включително тези, създадени от институциите на Европейския съюз), които пряко подпомагат постигането на горепосочените цели на процедурата? По-конкретно: 1. Могат ли да бъдат финансирани разходи за външни експерти за:	софтуер за визуализация, каквито не са допустими по Процедурата. Насоките по процедурата не предвиждат допустима дейност за създаване или адаптиране на цифрови инструменти. В този смисъл организацията може да използва вече наличните публични ресурси (портали, бази данни и др.), без да се извършва тяхна интеграция или визуална адаптация, като това се включва само като част от обучителен модул. 3. Съгласно НК „Обучение на екипа за ефективна работа с интегрираните цифрови средства и/или други цифрови инструменти, включително тези, създадени от институциите на Европейския съюз“ не е допустимо. Допустими по процедурата, съгласно посоченото в НК, са обучения, на служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата например за усвояване на умения за използване на публично достъпни платформи на ЕК (напр: Eur-Lex, Funding & Tenders Portal, Open Data Europa, Interoperable-europe и др.) за подобряване на дигиталната компетентност и ефективността при работа с регулаторна, програмна и аналитична информация за практическо приложение на цифрови средства за достъп до информация, анализ и отчетност, при условие, че повишаването на капацитета на Кандидата е пряко свързано с целите и функциите на организацията, определени в нейния устав и/или учредителен акт.

			o Интеграция на публично достъпни цифрови решения за систематизиран достъп до програмна и регулаторна документация; o Адаптация и визуализация на информация за нуждите на Самата организация при подготовка на становища и мониторинг и Заинтересованите страни и местната общност за целите на трансфер на знания и повишаване на прозрачността; o Обучение на екипа за ефективна работа с интегрираните цифрови средства и/или други цифрови инструменти, включително тези, създадени от институциите на Европейския съюз 2. Ако отговорът е положителен, под коя категория разходи следва да бъдат класифицирани: o Разходи за услуги - външни експерти (т. 14.1.1, буква А)? o Друга подходяща категория? Обосновка: Европейската стратегия за цифрова трансформация на публичния сектор активно насърчава използването на цифрови средства за повишаване на капацитета. Европейската комисия предоставя редица публично достъпни цифрови услуги, които са създадени именно за да улеснят достъпа до информация и да повишат ефективността на работата на публични органи и организации на гражданското общество. В контекста на Програма "Техническа помощ", чиято Специфична цел 2 е именно "Укрепване на	Разходите за ангажиране на външни експерти – обучители за провеждане на такива обучения са допустими и се залагат в група I. „Разходи за услуги“, като разходи от трето ниво към разход 1 (вж. Указания за е-кандидатстване, приложение 4 към НК).

			капацитета на органите, бенефициентите и партньорите", интегрирането на такива цифрови решения е логично и ефективно средство за постигане на тази цел и се вписва в духа на "inter alia" от член 17, §2 на Кодекса за партньорство. Интегрирането на цифрови инструменти биха: • Повишило ефективността при анализ на програмна документация; • Улеснили подготовката на качествени становища по критерии за подбор; • Осигурили устойчив капацитет след приключване на проекта; • Улеснили трансфера на знания към заинтересованите страни и местната общност; • Повишили прозрачността и достъпността на информация за гражданите; • Съответстват на принципите за модернизация на публичната администрация и гражданското общество; • Използват и интегрират в работата на НПО съществуващи европейски ресурси и др., без необходимост от създаване на нови от нулата. Уточнение: Не става въпрос за обикновено закупуване на офис софтуер за общи административни нужди (което е изрично недопустимо по т. 13.4.5), а за интеграция и адаптация на специализирани цифрови средства, пряко свързани с изпълнението на функциите на ОГО като партньор в процеса на мониторинг и	

			оценка на програмите и с изграждането на партньорства със заинтересованите страни. Благодарим предварително за разяснението.	
4.	**14.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q004**	Сдружението ни има следните органи за управление: Общо събрание, Управителен съвет /УС/ и Контролен съвет /КС/. Техните функции са разписани в устава на сдружението, глава VII. Органи за управление, като за КС е уточнено, че: „Чл.31./1/ Контролният съвет се състои от три члена. Той контролира спазването на нормативните разпоредби, Устава и приетите решения от Общото събрание. /2/ Контролният съвет работи по правилник приет от Общото събрание и представя пред него своите отчети и доклади.“ Въпросът ни е: Може ли членовете на Контролния съвет да участват в обучения посочени в Насоките за кандидатстване в т. „13.2.1 Участие в различни формати на обучения на служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата, вкл. в други държави-членки на ЕС, в т. ч. „обучения за обучители“, учебни посещения и др. по конкретна хоризонтална тема“.	Съгласно посоченото във въпроса, Контролният съвет е един от органите на Сдружението, предвидени в неговия устав. В конкретния случай, съгласно устава, Контролният съвет контролира спазването на приетите решения от Общото събрание, чието изпълнение се осигурява от Управителния съвет, съгласно чл. 31, т. 2 от ЗЮЛНЦ. По този начин се контролира дейността и на самия Управителен съвет, за което Контролният съвет би следвало да има съответния капацитет. В този смисъл, дейностите за участие в различни формати на обучения по хоризонтална/и тема/и, по смисъла на посоченото в Насоките за кандидатстване, на членовете на Контролния съвет и свързаните с тях разходи са допустими по Процедурата. Посочените дейности са в съответствие с целта, посочена в т. 6.1.1 от Насоките за кандидатстване по процедурата, тъй като ще допринесат за повишаване на административния капацитет на организацията.
5.	**14.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q005**	1. Организацията, която ще проведе обученията трябва ли да е лицензирана, да докаже опит и т.н.? 2. Организацията, която ще организира участието в срещи на формални мрежи на ОГО, действащи на територията на Република България и/или в други държави членки на ЕС, трябва ли да бъде лицензирана туроператорска фирма?	1. По смисъла на Насоките за кандидатстване по процедурата (НК) обученията се разделят условно на два вида: **1.1. По т. 13.2.1 от НК, служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата** могат да **УЧАСТВАТ** в различни формати на обучения в т. ч. „обучения за обучители“, учебни

				посещения и др., както в Република България, така и в други **държави-членки на ЕС.** **Участие в обучение** означава избор на конкретно обучение по хоризонтална/и тема/и, предлагано от национални и/или европейски обучителни институти, включително специализирани академии, обучителни центрове и експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза, съобразено с нуждите на кандидата. Препоръчително е избраното от кандидата обучение/я по хоризонтална/и тема/и да присъства/т в актуален каталог на избраната обучителна институция към момента на подаване на проектното предложение, съответно периода на изпълнение на проекта като няма определено изискване избраната обучителна институция да е лицензирана. Участието в различни формати на обучения, по смисъла на т.13.2.1, не предполага наемане на лектор или *организация, която ще проведе обученията* на служителите и/или членовете на управителния/те орган/и. **1.2. По т. 13.2.2 от НК е допустимо организиране на** обучения/ обучения на работното място/тренинги за служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата **чрез наемане на външни експерти, с доказана експертиза в съответната област, като изпълнението на подобна дейност предполага наемане на лектор-обучител, в т.ч. чуждестранен, който да обучи представителите на целевата група на територията на Република България.** Съгласно посоченото в Насоките за кандидатстване, при наемане на външни експерти в съответната област, същите следва да притежават релевантен опит, знания и квалификация по избраната

				хоризонтална тема, доказани чрез професионален опит и да са независими от организацията-кандидат. При отчитане на изпълнението на дейностите и разходите за възнаграждения на физически лица, ангажирани по договор за наемане на външен експерт, на етапа на изпълнение на проекта Бенефициентът следва да представи автобиография на лицето, от която да е видно, че същото отговаря на горепосочените изисквания и притежава необходимия професионален опит и квалификация за качествено изпълнение на възложената услуга. Подробна информация относно отчетните документи, които Бенефициентът представя при отчитане, съобразно вида на разходите и дейностите, е определена в Указанията за е-отчитане по процедурата, достъпни на следния адрес: https://www.eufunds.bg/bg/opgg/node/19143. Няма изискване обученията да се възлагат на организация, която да е лицензирана обучителна институция, акцентът е върху доказаната експертиза и квалификация на ангажираните обучаващи, независимо дали обучението се организира пряко от Кандидата или от външен изпълнител. 2. Залагането на критерий за подбор за годност, а именно участникът/изпълнителят да бъде регистриран като туроператор или туристически агент по смисъла на чл. 61 от Закона за туризма (ЗТ), се преценява и обосновава от предмета на конкретната услуга, която следва да бъде възложена. В случай че дейността, която ще бъде възложена, е организиране и провеждане на обучение, която включва и дейности характерни за туризма – пътуване извън определено населено място, кафе-паузи,

				нощувки и др., чието предоставяне обаче е само и единствено с цел изпълнение на основната дейност, то тогава не следва да се поставя изискване към участниците/изпълнителите да притежават регистрация по ЗТ. В случай че бенефициентите, в рамките на своята оперативна самостоятелност, вземат решение да възложат логистичните услуги по проекта с предмет – предоставяне на логистични услуги, без да са включени разходи за лектори, то тогава следва да бъде поставено изискване към участниците/изпълнителите да притежават регистрация по ЗТ. Обръщаме внимание, че бенефициентът може да организира участието/провеждането в/на обучения, срещи и други подобни дейности, предвидени в проекта, като възложи самостоятелно (без използването на външен изпълнител – посредник) отделните компоненти на съответната дейност – закупуване на самолетни билети, резервиране на места за настаняване, ангажиране на лектори/модератори, осигуряване на кафе-паузи и други. Всяка от услугите следва да бъде документирана със съответни разходооправдателни документи.
6.	**15.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q006**	Здравейте, моля за разяснение на следните въпроси, свързани с указанията по Приложение № 1 към условията за кандидатстване: 1. Допустимо ли е разход да се докаже с официални публично достъпни в Интернет технически и финансови оферти на оференти, с които на практика не е сключен договор за изпълнение на услугата? Или договор е сключен, но от Възложител, различен от Кандидата? От	1. Допустимо е разходът да бъде обоснован с официални публично достъпни в интернет технически и финансови оферти на потенциални доставчици/изпълнители. Съгласно Указанията за попълване на финансовата обосновка на бюджета на проекта (Приложение 1 към Насоките за кандидатстване по процедурата (НК), представянето на минимум 2 броя хипервръзки (линкове) към интернет страници на потенциални

			публикуваните документи е виден както сходният предмет, така и предлаганата цена. 2. Допустимо ли е да се използват технически и финансови оферти от възлагания, проведени повече от 36 месеца преди датата на кандидатстване, предвид факта, че в Приложението изискването за "не по-рано от 36 месеца преди датата на кандидатстване" е посочено конкретно за сключените от Кандидата договори със сходен предмет за доставки, услуги или дейности, но не и за техническите/финансовите оферти, още повече такива към Възложители, различни от Кандидата. Следва изрично да се подчертае, че тези доказателствени стойности няма да се индексират с годишен инфлационен индекс за изтеклия период от датата на издаването им до ноември 2025.	доставчици/изпълнители, съдържащи информация за техническите характеристики/спецификации и цената на услугата/продукта, е сред **допустимите начини за доказване на формирането на стойността на разхода.** От публикуваните документи следва да бъде виден сходният предмет и предложената цена При обосноваването на пазарната стойност и реалистичност на планирането на съответния разход с минимум 2 броя хипервръзки (линкове) към интернет страници на потенциални доставчици/изпълнители, не е от значение дали въз основа на публикуваните на тях официални технически и финансови оферти е бил сключен договор от Кандидата или от друг възложител. 2. Не е допустимо да се използват технически и финансови оферти от възлагане, проведено повече от 36 месеца преди датата на кандидатстване – при което договорът е сключен повече от 36 месеца преди датата на кандидатстване. В Указанията изрично са посочени три възможности за представяне на технически и ценови оферти като доказателства/част от доказателствата за определяне на прогнозните стойности на разходите или на техни отделни елементи, в зависимост от избрания начин за доказване на тези стойности за конкретен разход: а) Техническа и ценова оферта може да бъде представена ЗАЕДНО с договор от изискуемите минимум два договора със сходен предмет за доставки, услуги или дейности, сключени от Кандидата с физическо и/или юридическо лице не по-рано от 36 месеца преди датата на кандидатстване.

				Както е посочено в Указанията, такава оферта се прилага към Формуляра за кандидатстване, само когато същата е неразделна част от някой от посочените договори. В тези случаи датата на предоставяне на офертата, може да е и отпреди 36 месеца от датата на кандидатстване. В случай че от клаузите на такъв договор са видни техническите характеристики/спецификации и цената на съответната услуга/продукт, не е необходимо да се прилага техническа и ценова оферта. В противен случай такава би била необходима за доказване на начина на формиране на стойността на конкретен разход, но същата ще се приеме за доказателство само ако представлява формално приложение към договора и неразделна част от него. б) Като САМОСТОЯТЕЛНО доказателство могат да бъдат представени минимум 2 броя индикативни оферти (заедно със съответните запитвания), отговарящи на изискванията на Указанията. Тези оферти следва да са получени от Кандидата не по-рано от 6 месеца преди датата на кандидатстване. в) Като САМОСТОЯТЕЛНО доказателство могат да бъдат представени минимум 2 броя хипервръзки (линкове) към интернет страници на потенциални доставчици/изпълнители, съдържащи информация за техническите характеристики/спецификации и цената на съответната услуга/продукт. Не е допустимо доказване на формирането на стойността на един разход с комбинация между различните възможности за доказване, посочени в

				отделните булети, относими към поле „Начин на формиране на стойността на разхода“ в Указанията. Индексиране на стойността с инфлационен индекс не е допустимо, независимо какъв източник е използван за доказване на формиране на стойността на разхода.
7.	**15.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q007**	Здравейте, 1. Първи въпрос свързан с допустими разходи по дейностите за обучение на работното място на членовете на управителния съвет на сдружението и дейност на обмен на знания между вече обучения управителен съвет и членовете на сдружението. Тъй като сдружението ползва спортна зала, в която липсват условия за провеждане на обучение и срещи за обмен и трансфер на знания, наем на външна зала и оборудване допустим разход ли е? 2. При организиране на събитие по дейност 13.2.4 между сдружението и заинтересовани страни по хоризонтална тема „Социално включване, равенство между половете и борба с дискриминацията“, като заинтересована срана биха ли се приели хора от малцинствата? Надявам се въпросите да са ясно и точно зададени. Благодаря предварително.	1. Наемът на зала за провеждане на срещи и/или мероприятия за обмен и трансфер на знания по принцип е допустим разход, когато организацията не разполага със собствено подходящо помещение и когато това е необходимо за ефективно изпълнение на планираните дейности. Разходът следва да бъде обоснован и доказан съгласно изискванията, посочени в Указанията за попълване на финансовата обосновка на бюджета на проекта (Приложение 1 към Насоките за кандидатстване по процедурата (НК). Доколкото от посоченото в зададения въпрос не става ясно какъв вид оборудване се има предвид, обръщаме внимание, че допустимостта му зависи от необходимостта от конкретното оборудване – например наемането на мултимедийна техника, екран, озвучаване е допустимо, ако е пряко свързано и необходимо за изпълнението на дейността. В случай, че става въпрос за закупуване на оборудване, това не е допустим разход по процедурата. Обръщаме внимание, че **обучения на работното място** – означава **организиране и провеждане на обучения** (които могат да обхващат както теоретични, така и практически аспекти, с цел осигуряване на ефективно приложение на придобитите знания) **в реална работна среда.** В тази връзка, не е допустимо същите да бъдат проведени извън помещения, различни от офиса на Кандидата, съответно и

				разходите за провеждане извън офиса също са недопустими. 2. Изборът на конкретните участници в дейностите е отговорност на Бенефициента, който следва да подбере представители от допустимите целеви групи, съобразно тематичния обхват на проекта и неговата цел, като предотврати всякаква форма на дискриминация, основана на пол, етнически произход, религия, убеждения, възраст или сексуална ориентация и предостави равен достъп и участие на хора с увреждания. Изискванията на процедурата не правят разграничение и не поставят ограничения по отношение на представителите на целевите групи, включително към лицата от малцинствени групи. В този смисъл участието на представителите на малцинствата в мероприятие по хоризонтална тема „Социално включване, равенство между половете и борба с дискриминацията“ е допустимо, ако е логично и тематично свързано с целите на дейността и хоризонталната тема. В раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Хоризонтални принципи“ във Формуляра за кандидатстване, следва да се опише как при изпълнението на дейностите Бенефициентът ще осигури спазването на принципите, посочени в т. 17 от НК и равнопоставеното участие на всички целеви групи. Моля да имате предвид, че съгласно посоченото в т. 11 от НК, едно от условията за допустимост на Кандидата е той да разполага с оперативен капацитет,

				т.е. или да има опит в изпълнението на дейности по разработване и/или мониторинг и/или оценка на Националната стратегическа референтна рамка, Споразумението за партньорство, програми, съфинансирани със средства от Европейския съюз *или* хоризонталните теми, по които се предвижда повишаване на капацитета на Кандидата в рамките на проектното предложение, да са пряко свързани с целите на организацията и средствата за постигането им, *съгласно неговия устав и/или учредителен акт.* **За доказване на оперативния капацитет** всеки Кандидат попълва „е-Декларация за Оперативен капацитет“ в раздел „е-Декларации“ от Формуляра за кандидатстване. За детайлна информация относно попълването на декларацията, моля, вижте Указания за е-кандидатстване (Приложение 4 към НК).
8.	**16.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q008**	Здравейте, моля за разяснения по поставените въпроси, свързани с ПРОЦЕДУРА BG16RFTA001-1.010: 1. Сред изискванията за допустимост е и изискването за оперативен капацитет (т.5 от секция 11). В конкретния случай, през 2022 г. нашата организация беше класирана сред допуснатите кандидати - юридически лица с нестопанска цел, които отговарят на условията по чл. 2, ал. 1 от Механизма за избор на юридически лица с нестопанска цел, чиито представители да участват като наблюдатели с право на съвещателен глас в заседанията на Комитета за наблюдение (КН) на Програма Конкурентоспособност и иновации в предприятията (ПКИП) 2021-2027. В това си качество, заедно с четири други	**1.** В описания случай, опитът на организацията е подходящ и допустим съгласно изискванията на Раздел 11, т. 5, подт. 5.1 от Насоките за кандидатстване по процедурата (НК). Съответната информация следва да се опише в е-Декларация за оперативен капацитет на Кандидата в Раздел 10 „е-Декларации“ от Формуляра за кандидатстване (ФК). В случай че документите, които удостоверяват посочената информация, не са публично достъпни**,** към проектното предложение в раздел 11 „Прикачени документи“ от ФК следва да се приложат (например: официалното писмо или решение за допускане на организацията като наблюдател; протокола от избора на общ представител; копие от подписаното споразумение между участващите организации; доказателство за участие чрез становища, писма или

			организации ние бяхме поканени да излъчим общ представител. В резултат беше избрана само една организация (не е нашата), която да представлява и петте допуснати за наблюдатели организации в комитета за наблюдение на ПКИП, за което имаме подписан протокол. Съгласно нашето споразумение, всички преписки на КН се комуникират и с нас и ние участваме със становища и коментари, които чрез организацията – представител достигат до КН. Моля да потвърдите, че така описания опит е допустим за доказване на оперативен капацитет по т.5.1, именно: опит в изпълнението на дейности по мониторинг на програми, съфинансирани със средства от ЕС. 2. Моля да уточните дали текста, посочен единствено в описателната част на оценителната матрица „….. За доказване на оперативния капацитет, кандидатът попълва е-Декларация за Оперативен капацитет, където Всеки Кандидат следва да посочи опит само в изпълнението на едно от изискванията“ е задължителен ИЛИ декларацията може да съдържа информация за доказване на капацитета и по двата възможни критерия по преценка на кандидата? 3. Моля да коментирате правилно ли е нашето разбиране, че кандидатите имат право да избират обучения по хоризонтални теми измежду всички посочени, независимо от това, че само с някои от тях се доказва административен капацитет (т.5.2 от секция 11) и че само част от тях са сред целите и средствата, посочени в устава на организацията. 4. За планирането на обучение по дейност 1 (13,2,1), допустимо ли е като доказателство за	кореспонденция по линия на Комитета за наблюдение и др.) **2.** Съгласно посоченото в Раздел 11 от НК, след цитирания във въпроса текст, е посочено, че „Изискванията по т. 5.1 и т. 5.2 не се разглеждат кумулативно“. Това означава, че изискванията по т. 5.1 и т. 5.2 не са кумулативни, а алтернативни, като Кандидатът сам преценява кой от двата възможни начина за доказване на оперативен капацитет да избере. В този смисъл оперативният капацитет може да се докаже по единия или и по двата възможни начина, но последното не е необходимо. **3.** Посочените хоризонтални теми в Раздел 13 от НК са примерни. Кандидатът следва да избере **само такива хоризонтални теми**, които са свързани **или** с целите на организацията и средствата за постигането им, съгласно неговия устав или учредителен акт, **или** с неговия опит в изпълнението на дейности по разработване и/или мониторинг и/или оценка на Националната стратегическа референтна рамка, Споразумението за партньорство, програми, съфинансирани със средства от Европейския съюз. Планираните обучения/мероприятия и дейности следва да спомагат за подобряване на административния му капацитет. Съответствието на избраните хоризонтални теми с посочените изисквания трябва да е ясно аргументирано в описанието на дейностите в проектното предложение. **4.** В рамките на допустима дейност **по т. 13.2.1 от НК, служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата** могат да **УЧАСТВАТ** в различни формати на обучения в т. ч.

			съществуването на обучението да се представи нарочна оферта, предоставена от обучителна организация директно на НПО-кандидат по процедурата? Има ли някаква специфични задължителни изисквания към обучаващите организации, чиито услуги възнамеряваме да ползваме? 5. При осъществяване на обучения в чужбина по дейност 1 (13,2,1), има ли някакви други бюджетни ограничения (за брой лица участващи в обучение, брой обучения, продължителност на обученията, пределна цена на такса участие, и др.), освен тези, наложени от Наредбата за командировки в чужбина, които трябва да се спазват при избора на обучения? 6. При провеждането на обучение на работното място по дейност 2 (13,2,2) допуска ли се те да се провеждат като семинар или уъркшоп (посочено като възможен вариант в насоките) , но чрез изнесени събития, където да се създаде реална работа среда? Въпросът е свързан с това, че наличните административни помещения не могат да се ползват за провеждане на подобни събития, като освен това, техния размер не предполага събирането на повече хора извън служителите (а ние искаме да участват и членовете на УС)? 7. Много от членовете на УС на нашата организация не живеят / работят в града, където е седалището ни и централния офис, като сред тях има и чуждестранни лица. Ще бъде ли допустим разход ако заплатим на тези лица на индивидуален принцип разходите за транспорт и настаняване, когато трябва да участват в обученията по дейност 2 по проекта?	„обучения за обучители“, учебни посещения и др., както в Република България, така и в други **държави-членки на ЕС.** Не е допустимо **по смисъла на т. 13.2.1 от НК** Кандидатът **да организира и провежда** обучения за негови служители и/или членовете на управителния/те му орган/и, да разработва собствени обучителни програми; да планира повече от едно обучение с идентично съдържание за едно и също лице служител и/или член на неговия управителен орган. **Участие в обучение** означава избор на конкретно обучение по хоризонтална/и тема/и, предлагано от национални и/или европейски обучителни институти, включително специализирани академии, обучителни центрове и експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза, съобразено с нуждите на кандидата. Препоръчително е избраното от кандидата обучение/я по хоризонтална/и тема/и да присъства/т в актуален каталог на избраната обучителна институция към момента на подаване на проектното предложение, съответно периода на изпълнение на проекта като няма определено изискване избраната обучителна институция да е лицензирана. Участието в различни формати на обучения, по смисъла на т.13.2.1, не предполага наемане на *организация, която ще проведе обученията* на служителите и/или членовете на управителния/те орган/и. Няма определени нормативни изисквания за акредитация на обучителния институт, а единствено наличие на доказана експертиза и практика в обучителната дейност. Това определение се прилага

			8. Допустимо ли е семинар по дейност 4 (13,2,4) за трансфер на знания да се проведе като изнесено събитие, като това съответно ще генерира разходи за транспорт, настаняване, дневни за участниците ? 9. Тъй като предвидените обучения са предмет на оценка, моля да потвърдите, че под обучения се разбират само тези по дейности 1 и 2, но не и Трансфер на знания по дейност 4? 10. Моля да потвърдите, че е допустимо да се приложи хибриден вариант на организиране на отделните събития, като се ползва външен изпълнител за част от тях, и се работи директно с доставчици на услуги за други събития, и това няма да се тълкува като умишлено разделяне на поръчки? Пример – Организирането на пътуване в чужбина за обучение по дейност 1 се възлага на външен изпълнител, поради своята сложност, докато мероприятията в страната (по дейност 4) се организират от екипа на проекта и се заплащат директно на конкретните места, където се провеждат събитията. 11. Моля да посочите кой раздел от Е-Декларации съдържа информация за необходимите финансови ресурси и механизми за осигуряване на оперативни средства, което е част от изискванията за допустимост?	еднакво и за националните и за европейските обучителни институти. Формулировката „избор на конкретно обучение“ означава, че кандидатът самостоятелно избира обучение, което е релевантно на идентифицираните от него нужди и е по хоризонтална тема (примери за хоризонтални теми са посочени в т. 13.1 от НК). С оглед обосноваване на предложената цена на избрано от кандидата обучение е препоръчително обученията по хоризонтални теми да присъстват в актуален каталог на избраната обучителна институция към момента на подаване на проектното предложение, съответно периода на изпълнение на проекта, което е уточнено в. т. 13.2. 1 от проекта на НК.) **5.** По смисъла на 13.2.1 от НК няма ограничение за брой лица или брой обучения. Основното изискване е **тези лица да са служители на Кандидата**, които са в трудово правоотношение с него към момента на подаване на проектното предложение и/или такива, които ще бъдат в трудово правоотношение с него в периода на провеждане на съответното обучение **и/или да са членове на му управителния/те орган/и.** Изборът на хоризонтални теми трябва да бъде обоснован, така че планираното обучение да спомагат за подобряване на административния му капацитет, като се съобрази и отговорът на въпрос 3. Продължителността на обученията и таксата за участие се определят от съответната обучителна институция. За разходите за такси за участие в обучение, предлагано от национални и/ или европейски обучителни институти, включително специализирани академии, обучителни центрове и

				експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза, Кандидатът обосновава стойността на разхода за избраното обучение съобразно каталога на съответната обучителна институция, като в този случай не следва да прилага два източника на информация за доказване на стойността на разхода, а прилага само доказателство, от което е видна стойността на таксата за избраното обучение (вж. Указания за попълване на ФО на бюджета на проекта). **6. Обучения на работното място** – означава **организиране и провеждане на обучения** (които могат да обхващат както теоретични, така и практически аспекти, с цел осигуряване на ефективно приложение на придобитите знания) **в реална работна среда.** В тази връзка, не е допустимо същите да бъдат проведени извън помещения, различни от офиса на Кандидата, съответно и разходите за провеждане извън офиса също са недопустими. От друга страна, в рамките на дейностите, допустими по смисъла на т. 13.2.4 от НК, обучените на работното място лица, могат да трансферират знания и опит в организацията, придобити в рамките на проекта от служителите както към членовете на управителния съвет, така и към всички членове и/или служители на Кандидата, които не са участвали в обучението на работното място, като за целта могат да се организират и изнесени събития. **7.** Разходите за пътни, дневни и квартирни разходи за командировки в Република България са допустими за целите на изпълнение на всяка от дейностите, при условие, че са необходими и обосновани и в случай че не се предвижда наемане на външен изпълнител, който

				да организира всички необходими действия за провеждането на обучения и мероприятия в рамките на проекта. **8.** По смисъла на т. 13.2.4 от НК е допустимо организиране като изнесено събитие на мероприятие за трансфер на знания и опит в организацията, придобити в рамките на проекта от служители и/или членове на управителните органи на Кандидата към всички членове и/или служители на неговата организация или членове на управителния/те му орган/и. Разходите за пътни, дневни и квартирни разходи за командировки в Република България, са допустими, в случай че не се предвижда наемане на външен изпълнител, който да организира всички необходими действия за провеждането на обучения и мероприятия в рамките на проекта. **9.** По смисъла на Насоките за кандидатстване по процедурата (НК) обученията се разделят условно на два вида: **9.1.** по т. 13.2.1 от НК, служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата могат да УЧАСТВАТ в различни формати на обучения в т. ч. „обучения за обучители“, учебни посещения и др., както в Република България, така и в други държави-членки на ЕС. Участие в обучение означава избор на конкретно обучение по хоризонтална/и тема/и, предлагано от национални и/или европейски обучителни институти, включително специализирани академии, обучителни центрове и експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза, съобразено с нуждите на кандидата. Препоръчително е избраното от кандидата

				обучение/я по хоризонтална/и тема/и да присъства/т в актуален каталог на избраната обучителна институция към момента на подаване на проектното предложение, съответно периода на изпълнение на проекта като няма определено изискване избраната обучителна институция да е лицензирана. Участието в различни формати на обучения, по смисъла на т.13.2.1, не предполага наемане на лектор или организация, която ще проведе обученията на служителите и/или членовете на управителния/те орган/и. **9.2.** по т. 13.2.2 от НК е допустимо организиране на обучения/ обучения на работното място/тренинги за служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата чрез наемане на външни експерти, с доказана експертиза в съответната област, като изпълнението на подобна дейност предполага наемане на лектор-обучител, в т.ч. чуждестранен, който да обучи представителите на целевата група на територията на Република България. Трансферът на знания по смисъла на т. 13.2.4 от НК не се разглежда като обучение в тесния смисъл, а като форма за вътрешно и междуорганизационно споделяне на придобитите знания по предходните дейности, **но мероприятия, предвиждащи трансфер на знания, също са обект на оценка.** Съгласно Методологията и критериите за оценка на проектни предложения по Процедурата (Приложение 7 към НК), Раздел II. Критерии за техническа и финансова оценка, критерий 2. Дейности и начин на изпълнение, под критерий 2.2. Принос на дейностите за постигане на целите и очакваните резултати, обект на оценка е „Всяко **обучение/ мероприятие**“.

				10. Дейностите, свързани с организирането и провеждането на мероприятия в страната и в чужбина, могат да бъдат изпълнени чрез възлагане на външен изпълнител, както и по реда на Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина. Заплащането на услуги по настаняване/осигуряване на храна и кафе-паузи/транспорт на конкретните места, където се провеждат събитията, директно от бенефициента, се счита за възлагане на външен изпълнител. В тези случаи съгласно чл. 50, ал. 2, т. 2 от ЗУСЕФСУ бенефициентите, които не са възложители по Закона за обществените поръчки, определят изпълнител след провеждане на процедура за избор с публична покана, когато размерът на предоставената безвъзмездна финансова помощ е по-голям от 50 на сто от общата сума на одобрения проект и прогнозната стойност за доставки или услуги е равна или по-висока от 30 000 лв. без данък върху добавената стойност. Съгласно чл. 2, ал. 6 от Постановление № 4 на Министерския съвет от 2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление, не се допуска разделяне на предмета на възлагане с цел заобикаляне на прилагането на процедурата за избор на изпълнител с публична покана. „Разделяне на предмета на възлагане“ е налице, когато с цел използване на по-благоприятен режим за избор на изпълнител бенефициентът е възложил отделно изпълнението на идентични или сходни дейности, включително чрез

				разделяне изпълнението на конкретна дейност на части. В този смисъл и с цел да се определи коректният ред на възлагане, е важно да се изследва наличието на сходство на дейностите по проекта, подлежащи на възлагане, независимо от мястото на провеждане на събитията. Следва да се уточни, че ако при изпълнение на дейностите са приложени и двата подхода – чрез външно възлагане и командироване, то разходите, свързани с прилагането им, не се натрупват. Обръщаме внимание, че след сключването на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедурата, ще бъде проведено обучение за бенефициентите относно изпълнението и отчитането на проектите, на което ще се обърне специално внимание на правилата за законосъобразно възлагане в контекста на спецификата на проектите. **11.** В раздел 10 „е-Декларации“ от ФК има две декларации – е-Декларация на кандидата и Декларация за Оперативен капацитет на кандидата. Информация за необходимите финансови ресурси и механизми за осигуряване на оперативни средства, се декларира с т. 10 от е-Декларация на кандидата. За детайлна информация относно попълването на декларациите моля, вижте Указания за е-кандидатстване (Приложение 4 към НК).
9.	**20.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q009**	Здравейте! Бихте ли назовали или дали информация за справочник, откъдето да намерим и разгледаме сайтове и каталози на планирани обучения на европейски обучителни институти в държави членки на ЕС, включително специализирани	На посочените линкове може да намерите информация за обучения в други **държави-членки на ЕС**: https://www.lexxion.eu; https://www.europeanfunds.info, https://etcp.fr; https://esifa.eu/courses; https://euroinstitute.eu/courses; https://www.eipa.eu; https://www.coleurope.eu и др.

			академии, обучителни центрове и експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза. Благодаря!	Посочените примери не ограничават избора ви на обучение, в която и да била друга специализирана академия, в обучителни центрове и експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза, в съответствие с целите на проектното предложение. Препоръчително е избраното/ите от кандидата обучение/я по хоризонтална/и тема/и да присъства/т в актуален каталог на избраната обучителна институция към момента на подаване на проектното предложение и да съответства на периода на изпълнение на проекта.
10.	**20.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q010**	Здравейте! Съгласно дейност по т. 13.2.1 от НК, служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата могат да участват в различни формати на обучения в т. ч. „обучения за обучители“, учебни посещения и др., както в Република България, така и в други държави-членки на ЕС. Във връзка с планирането на тази дейност, бихме искали да направим следното уточнение. Към настоящия момент голяма част от европейските обучителните институти все още не са обявили конкретни обучения и дати за 2026/2027 г. Моля за указания как следва да процедираме при попълване на информацията за планираните обучения, предвид, че все още няма информация за предстоящи такива. Бихте ли могли също така да ни дадете списък на европейски обучителни институти, които се считат за допустими по програмата?	За избор на обучение в други **държави-членки на ЕС** бихте могли да разгледате, например, каталозите на: https://www.lexxion.eu; https://www.europeanfunds.info; https://etcp.fr; https://esifa.eu/courses; https://euroinstitute.eu/courses; https://www.eipa.eu; https://www.coleurope.eu и др. Посочените примери не ограничават избора ви на обучение, в която и да била друга специализирана академия, в обучителни центрове и експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза, в съответствие с целите на проектното предложение. Препоръчително е избраното/ите от кандидата обучение/я по хоризонтална/и тема/и да присъства/т в актуален каталог на избраната обучителна институция към момента на подаване на проектното предложение и да съответства на периода на изпълнение на проекта. Формулировката „избор на конкретно обучение“, използвана в т. 13.2.1. от Насоките за кандидатстване по процедурата (НК), означава, че кандидатът самостоятелно избира обучение обявено в каталог на обучителна институция, което е релевантно на

			Благодарим предварително за съдействието и разясненията.	идентифицираните от него нужди и е по хоризонтална тема (примери за хоризонтални теми са посочени в т. 13.1 от НК). Изборът на обучението следва да е обоснован в Раздел 3 от Формуляра за кандидатстване, в съответствие с изискванията на т. 13.3 от НК. Предложената от обучителната институция такса на обучението служи за обосноваване на предвидения в бюджета на проектното предложение разход за същото. В случай че в хода на изпълнение на проекта се идентифицира обучение, което се предлага от обучителен институт, различен от избрания на етап кандидатстване, и което е на тема, идентична и/или сходна с такава на включено в проектното предложение обучение, Кандидатът може да замени последното, като поиска изменение на административния договор за предоставяне на БФП в съответствие с условията за изпълнение на проектите по процедурата (Приложение 6 към НК).
11.	**21.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q011**	Здравейте, моля за разяснение във връзка със следното указание в Насоките за кандидатстване: "С цел да не се допусне предоставянето на индиректна държавна помощ на външни лица по процедурата, при изпълнение на проектите, бенефициентите следва да извършват разходи за активи и услуги по пазарна цена, постигната в резултат на тръжни процедури, отговарящи на условията на т. 89-96 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за	1. Участието на служителите на кандидата, които са в трудово правоотношение с него и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата в обучение по хоризонтална/и тема/и, предлагано от обучителна институция срещу **заплащане на такса** за всеки участник, е възможно **без** провеждането на избор на изпълнител с публична покана, независимо от общата стойност на таксите, както и от темите на обученията. По отношение на разходите за транспорт, настаняване, изхранване (дневни командировъчни пари) обичайно се прилага Наредбата за командировките в страната или Наредбата за служебните командировки и специализации в

			функционирането на Европейския съюз чрез спазване на изисквания на ЗУСЕФСУ и ПМС № 4/2024 г.": 1. Възможно ли е директно записване на 5 служителите на НПО за участие в курс за обучение, който е публично обявен в обучителна платформа с такса за участник от 3800 евро и продължителност 1 месец, при положение, че общата стойност на услугата е над 30 хил. лв. без ДДС? 2. При включване в проектното предложение на 7 отделни обучения различни по тематика, всяко с цена за провеждане между 5500 лв. и 6200 лв., допустимо ли е сключване на директни договори с различен външен изпълнител за всяко от обученията? Ако не, как е редно да се процедира при тази ситуация с избора на лектори за обученията? Предварително благодаря за отговора!	чужбина. В случай че бенефициентът избере да възложи тези дейности на външен изпълнител и общата стойност на разходите за тях е равна или по-висока от 30 хил. лв. без ДДС, то той следва да определи изпълнител след провеждане на процедура за избор с публична покана. 2. По смисъла на Насоките за кандидатстване по процедурата (НК) обученията се разделят условно на два вида: **1.1. по т. 13.2.1 от НК, служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата** могат да **УЧАСТВАТ** в различни формати на обучения в т. ч. „обучения за обучители“, учебни посещения и др., както в Република България, така и в други **държави-членки на ЕС.** **Участие в обучение** означава избор на конкретно обучение по хоризонтална/и тема/и, предлагано от национални и/или европейски обучителни институти, включително специализирани академии, обучителни центрове и експертни мрежи и организации с утвърдена експертиза, съобразено с нуждите на кандидата. Участието в различни формати на обучения, по смисъла на т.13.2.1, **не предполага наемане на лектор или *организация, която ще проведе обученията* на служителите и/или членовете на управителния/те орган/и. (**Към този тип обучения се реферира в отговора на въпрос 1). **1.2. по т. 13.2.2 от НК е допустимо организиране на** обучения/ обучения на работното място/тренинги за служителите на кандидата и/или на членовете на управителния/те орган/и на кандидата **чрез наемане на външни експерти, с доказана експертиза в**

				съответната област, като изпълнението на подобна дейност предполага наемане на лектор-обучител, в т.ч. чуждестранен, който да обучи представителите на целевата група на територията на Република България. Съгласно посоченото в Насоките за кандидатстване, при наемане на външни експерти в съответната област, същите следва да притежават релевантен опит, знания и квалификация по избраната хоризонтална тема, доказани чрез професионален опит и да са независими от организацията-кандидат. Зададеният въпрос се отнася именно до тази хипотеза, при която бенефициентът следва да наеме един или повече външни експерти в съответната област. В този случай, при изпълнението на дейностите по проекта следва да се съблюдава **чл. 50, ал. 2, т. 2 от ЗУСЕФСУ**, а именно бенефициентите да определят изпълнител след провеждане на процедура за избор с публична покана, когато размерът на предоставената безвъзмездна финансова помощ е по-голям от 50 на сто от общата сума на одобрения проект и прогнозната стойност за доставки или услуги е равна или по-висока от 30 000 лв. без данък върху добавената стойност. С оглед спазването на разпоредбата на чл. 2, ал. 6 от Постановление № 4 на Министерския съвет от 2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление, не се допуска разделяне на предмета на възлагане с цел заобикаляне на прилагането на процедурата за избор на изпълнител с публична покана. В този смисъл и с цел да се определи коректният ред на възлагане на

				обучителната услуга, е важно да се изследва наличието на идентичност или сходство на темите на обученията, подлежащи на външно възлагане, и по-конкретно различната изискуема експертиза на лекторите. В случай че се установи наличие на идентичност или сходство на темите на обученията, и общата стойност на услугата по тези теми е равна или по-висока от 30 000 лв. без ДДС, то бенефициентът следва да определи изпълнител след провеждане на процедура за избор с публична покана. При липса на идентичност или сходство на темите е допустимо директното възлагане на различни външни изпълнители.
12.	**26.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q012**	Моля за отговори на следните въпроси: 1. Сдружение-кандидат има един централен офис в София и 6 регионални офиса в страната, в които работят по един служител на трудов договор. Идентифицирани са 8 хоризонтални теми за "обучение на работното място" на всички служители. Допустимо ли е обученията по темите да се провеждат в един от офисите на сдружението, като всички служители от другите офиси бъдат командировани до този офис за дните на обучението? 2. Членовете на Управителния съвет на сдружението са 13 на брой и са представители на различни институции, а някои са физически лица. Допустимо ли е членове на УС да участват в "обучение на работното място" в един от офисите на кандидата и ще се счита ли, че това обучение е в "работна среда"? В този случай допустими ли са	1. Допустимо е обучение на работното място по идентифицираните хоризонтални теми да се провежда в един от офисите на сдружението, като служителите бъдат командировани за участие. Обучението следва да е насочено към постигане на една от целите на процедурата, да е ясно описано и обосновано, да е съобразено с целите и очакваните резултати и да има принос към постигане на целевите стойности на относимите към проектното предложение индикатори. Командироването на служителите до мястото на обучението гарантира ефективното участие на всички членове на екипа в общо обучение в един от офисите на сдружението, обмен на опит и изграждане на единни организационни практики, като същевременно отговаря на принципите на ефективност и икономичност, тъй като провеждането на обучението на едно място позволява оптимизация на разходите за организация и лектор. Разходите за командировки са допустими до размерите и при условията на Наредбата за командировките в страната, в съответствие с

			командировъчни разходи за членове на Управителния съвет, които са от други градове? Благодаря.	посоченото в т. 14.1 от Насоките за кандидатстване по процедурата (НК). 2. „Обученията на работното място“ по смисъла на т. 13.2.2 от Насоките за кандидатстване целят повишаване на организационния капацитет на организацията – Кандидат чрез практическо надграждане на знанията и уменията на нейните служители и членовете на управителните органи в естествена работна среда – т.е. в помещенията, които организацията използва за своите текущи дейности. Участието на физически лица – членове на Управителния съвет на сдружение (УС), респективно на физически лица – представители на юридически лица/институции, които са членове на УС, в „обучения на работното място“ е напълно релевантно и допустимо. Командироването до мястото на обучението на физическите лица от други градове – членове/представители на членове на УС следва да е именно в това им качество и да е от името на организацията – Кандидат. Разходите за командировки са допустими до размерите и при условията на Наредбата за командировките в страната, в съответствие с посоченото в т. 14.1 от НК.
13.	**27.10.2025 г.**	**BG16RFTA001-1.010-Q013**	Здравейте, моля за отговор на следните въпроси, свързани с провеждането на изнесени мероприятия за трансфер на опит - като дейност по точка 13.2.4: 1. Съгласно Наредбата за командировка – чл. 19 - На командирования, когато остава да нощува в мястото на командировката, се заплащат дневни пари в размер 40 лв. за всеки ден от	1. Член 21 от Наредбата за командировките в страната действително допуска на командирования да се заплащат дневни пари в размер до 200 на сто от размера по чл. 19 по преценка на командироващия, на друг колективен орган за управление на предприятието или когато това е уговорено в

			командировката. Съгласно чл.21 - По преценка на командироващия, на друг колективен орган за управление на предприятието или когато това е уговорено в колективен трудов договор или в споразумение със синдикална организация на държавните служители, на командирования се заплащат дневни пари в размер до 200 на сто от размера по чл. 19. Моля да потвърдите, че за нуждите на проекта е допустимо да се прилага чл. 21 от страна на Бенефициентите. 2. Моля да потвърдите, че Бенефициентите могат да командироват членовете на своя УС за участие в мероприятия за трансфер на опит, респективно разходи за тяхното участие в мероприятието се считат за допустими? 3. Моля да потвърдите, че при мероприятие, което започва в Ден 1 с пътуване на участниците до мястото на провеждане, провежда се и завършва с организиран обяд в ден 3, след което участниците пътуват обратно към своето местоживеене в рамките на работния ден, на участниците се полагат дневни за 3 пълни дни? Благодаря Ви за отделеното време !	колективен трудов договор или в споразумение със синдикална организация на държавните служители. Определеният от ЕК бюджет на ПТП се изпълнява при условията на споделено управление, което задължава държавата ни да спазва посочените във Финансовия регламент (Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза) принципи, вкл. този за добро финансово управление, изискващ изпълнение на бюджета в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност. В чл. 33, пар. 1 от Финансовия регламент е дефиниран обхватът на всеки от посочените три принципа. В тази връзка, с цел защита на принципа за добро финансово управление, при заплащане на увеличен размер на дневни пари по чл. 21 от Наредбата следва бенефициентът да представи **мотивите за взетото решение.** 2. Съгласно Насоките за кандидатстване по Процедурата членовете на управителните органи са сред допустимите целеви групи по проектите. В този смисъл те могат да участват в дейностите по проекта, вкл. да се включат в различни формати за трансфер на опит. Членовете на управителните органи могат да бъдат командировани съобразно учредителния акт на съответната организация – Кандидат. Командироването до мястото на мероприятието на лица – членове на УС е допустимо, като това следва да е именно в това им качество и да е от името на организацията-Кандидат. Разходите за командировки са допустими до размерите и при условията на

				Наредбата за командировките в страната, в съответствие с посоченото в т. 14.1 от НК. (виж отговор по зададен въпрос 12 тук: https://eumis2020.government.bg/bg/s/8d3ebf57-ff75-4ad5-afa1-5747f558ee98/Procedure/Info/96539776-3e07-4c57-a7b4-35bd1f279cde). 3. В случай че лице е командировано за три последователни дни в друго населено място, където и нощува, му се полагат дневни пари за 3 дни. Следва обаче да се има предвид разпоредбата на чл. 23 от Наредбата за командировките в страната, съгласно която не се заплащат дневни пари при ползване служебно на целодневна безплатна храна в мястото на командировката.